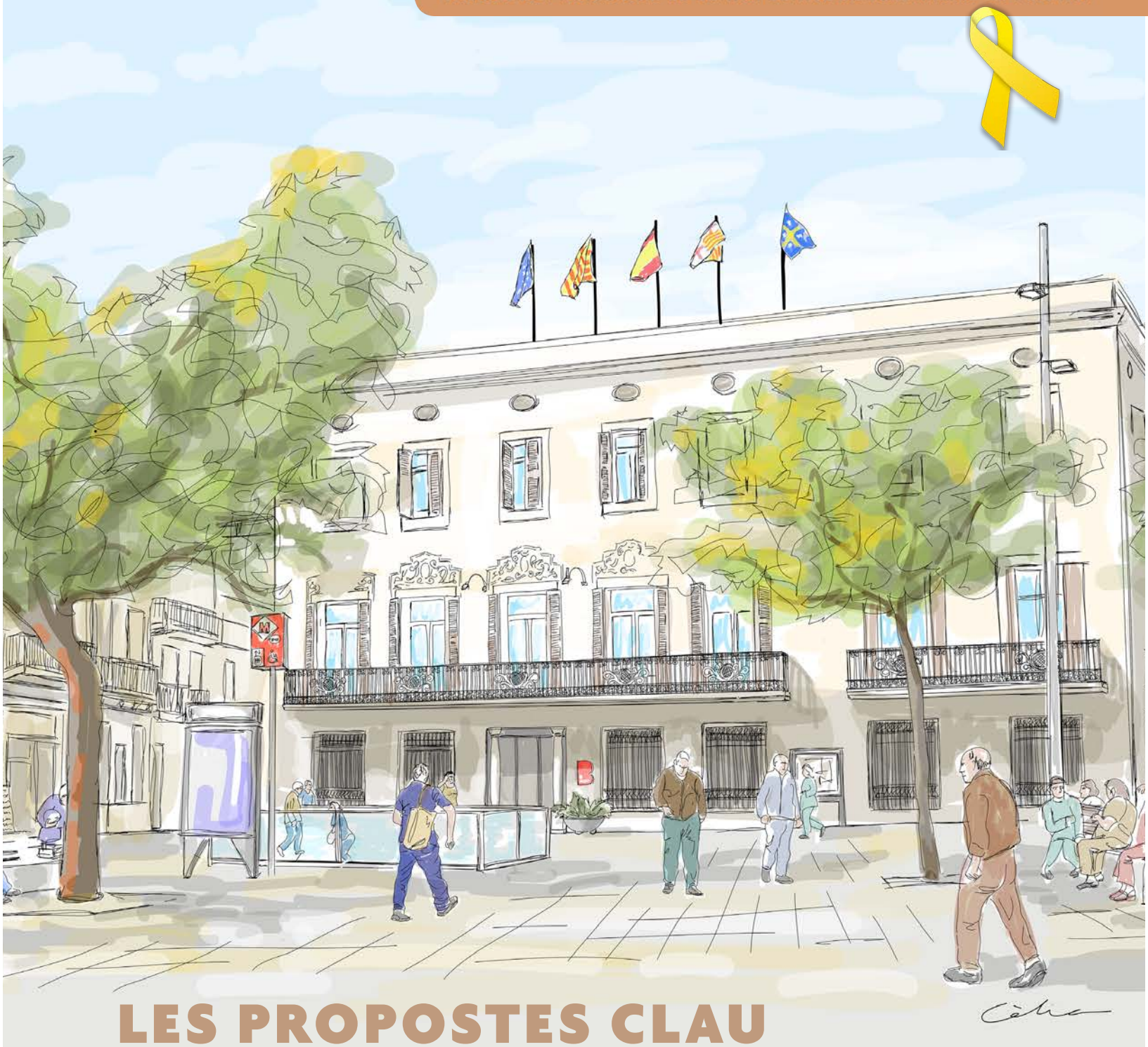
www.auusantandreu.cat Fundada l'11 d'octubre de 1980 Any XLV Abril Maig Juny 2025 | 689

SANT ANDREU DE CAP A PEUS

Revista de l'Associació de Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar

LES PROPOSTES CLAU PER AL FUTUR DEL DISTRICTE

ÒPTICA FÀBREGAS

OPTOMETRIA COMPORTAMENTAL

PROBLEMES D'APRENENTATGE

VISIÓ INFANTIL

CONTROL DE LA MIOPIA

TERÀPIA VISUAL

CONTACTOLOGIA AVANÇADA

93 311 53 08
628 81 03 48

www.opticafabregas.net

C/Joan Torras, 21-23

@opticafabregas

Cursos de l'Associació de Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar

Més info: info@avvsantandreu.cat
Balari i Jovany, 14 - Tel. 93 345 96 98
De dilluns a dijous de 18 a 20h

DANSA DEL VENTRE

Dansa plena de moviments sensuals, ondulants i rítmics, que mobilitzen tot el cos.

Dimecres de 20:30 a 22:00 h

Cursos de l'Associació de Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar

Més info: info@avvsantandreu.cat
Balari i Jovany, 14 - Tel. 93 345 96 98
De dilluns a dijous de 18 a 20h

PILATES

Tonificació muscular, correcció de postures, flexibilitat i treball de respiració

Dimecres de 20:15 a 21:45 h

Cursos de l'Associació de Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar

Més info: info@avvsantandreu.cat
Balari i Jovany, 14 - Tel. 93 345 96 98
De dilluns a dijous de 18 a 20h

IOGA

Moure tot el cos, estar més relaxats, alleugerir els dolors i concentrar-se millor
Dilluns de 19:15 a 21:45 h
Dijous de 18:30 a 20:00 h

Cursos de l'Associació de Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar

Més info: info@avvsantandreu.cat
Balari i Jovany, 14 - Tel. 93 345 96 98
De dilluns a dijous de 18 a 20h

TXIKUNG

Exercicis harmoniosos que ambla respiració i la ment atentaguien l'energía

Dilluns de 18 a 19:30 h

EDITORIAL

Quan llegiu aquesta editorial mancarà pocs dies de la nostra actual estada, com a segona seu social, de l'edifici del carrer Balari i Jovany, 14 (la primera seu va ser al Carrer Rubén Darío, 53).

Són etapes de la vida d'una entitat que com la nostre esperem que tingui "futur", perquè com estan les coses honestament no ho sabem,.... es evident que esperem que si, per nosaltres, l'actual Junta, no quedarà.

Ens desplacem al carrer Residència, número 13 en un espai municipal al costat de la Casa Bloc (edifici emblemàticament progressista i republicà de Sant Andreu), des d'aquí continuarem estan al servei de la nostre població com des del primer dia, fa ja més de 50 anys de la nostra fundació per també un grup de veïns i veïnes encapçalats per el Francesc Porret que van posar la primera pedra simbòlica però real i efectiva de l'A.V.V. de Sant Andreu de Palomar.

Des dels aquells llunyans anys 70 i fins a dia d'avui tots els que hem participat en l'A.V.V. em volgut ser fidels als principis fundacionals del moviment veïnal amb els nostres encerts i victòries com amb els nostres fracassos,... que de tot s'ha viscut en aquests anys.

Ja hem comentat altres vegades que la nostra A.V.V. era de les poques, per no dir la única, que estàvem en un local de lloguer, no públic, com la gran majoria de les A.V.V. de Barcelona, però la situació s'ha tornat insostenible econòmicament, es un gran espai (antiga Acadèmia Cultura) que requereix una remodelació/rehabilitació integral,... l'edifici ja no podia complir la seva funció, tot i la minsa reforma que es van fer fa uns anys.

L'augment dels lloguers que han augmentat molt en els últims anys, ja no era assumible per la nostra economia i a mes afectava no tant sols a les activitats dels dia a dia que es fan al local (cursets, reunions,...), si no també al nostre butlletí el "Sant Andreu de Cap a Peus" el més antic de la ciutat de Barcelona d'aquesta naturalesa , que conjuntament amb la brutal baixada de la publicitat feia que ja no podés sortir amb format paper al carrer (excepte números concrets com el de la Festa Major), i ens obligava per tant al format virtual, i que a molts dels nostres socis i veïns els hi complicava molt la seva lectura.

Esperem que a partir d'ara podrem anar redreçant aquestes situacions.

Com a Junta ens ha costat prendre aquesta decisió, però no fer cap moviment no era cap opció.

Junta de l'Associació de Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar

FARMÀCIA
Otília Méndez i Garcia
Fórmules - Dermofarmàcia - Dietètica
Segre, 19-21 - Tel. 93 345 47 41

FARMÀCIA LLORENS
OBERT DE 9 A 22 H.
Carrer del Mercat, 11
08030 Barcelona
Tel. 93 345 01 57

Farmàcia Clapés
Antiga Farmàcia Viñas
Fundada l'Any 1863
Gran de Sant Andreu, 211
08030 BARCELONA
Telèfon 93 346 63 56

FES PUBLICITAT,
FES SANT ANDREU!

RESET
REPARACIÓ ORDINADORS
MANTENIMENT INFORMÀTIC EMPRESA
C/ Sant Adria 30 - 93.274.39.05
reset@resetsi.com www.resetsi.com

RICART
Joieria
Gran de Sant Andreu, 252 Tel. 93 345 14 48

FES PUBLICITAT, FES SANT ANDREU!

SALUT INTEGRAL – CLÍNICA DENTAL
Nova adreça
C/Joan Blanqués, 40 baixos
08012 Barcelona Tel 933 465 837
TMB H8
Si véns de Sant Andreu 10% dte
Dra. Josefina Arce i Llupià

Més de 40 anys de Cap a Peus disponibles a la web

Accediu a tots els Cap a Peus des del nº1 fins al darrer: www.avvsantandreu.cat

T'agrada escriure?
Fer periodisme reposat?

Al Sant Andreu de Cap a Peus busquem col·laboradors per informar de manera didàctica i rigorosa per tal que els veïns i veïnes puguin informar-se críticament.

Vols participar-hi?

Els equips de coordinació i redacció treballen de manera voluntària per que cada mes surti la revista.
Si estudies periodisme o t'agrada escriure i vols sumar-te a l'equip de redactors contacta amb nosaltres: revistacapapeus@gmail.com

VOCALIES I COMISSIONS DE L'AVV

Vocalia d'Educació
Hem reivindicat escoles, instituts, llars d'infants al llarg de tota la nosta història. Participem en el Consell Escolar del Districte i la Comunitat Educativa.

Vocalia de Sanitat
La Vocalia de Sanitat vetlla per un servei sanitari de qualitat, i per informar sobre temes diversos relacionats amb la salut. Els equipaments sanitaris necessaris, les llistes d'espera, les ràtios per àrea Bàsica de Salut, la qualitat de l'atenció, són alguns dels temes que els membres de la Vocalia discuteixen i reivindiquen

Vocalia de Medi Ambient
La preocupació pel Medi Ambient i la sostenibilitat ha estat i és una constant en les prioritats de la nostra entitat, amb temes com el tractament dels residus, la mobilitat sostenible, l'estalvi energètic, la contaminació acústica, etc.

Vocalia d'Habitatge
Els preus, especialment els de lloguer, s'han tornat a disparar influïts, entre altres coses, per la bombolla d'habitatges turístics. Des de la vocalia defensem la creació d'habitatges de protecció oficial de lloguer i que tots els habitatges siguin utilitzats com a tals.

Vocalia d'Urbanisme
Des de l'Associació seguim els projectes que s'estan desenvolupant al nostre entorn, siguin de gran o de petit format. En el primer cas participem de Comissions creades pel seguiment dels projectes.

Vocalia de Patrimoni
Volem mantenir l'aparença de poble que tenen encara alguns carrers. També treballem per recuperar el patrimoni industrial, el patrimoni arqueològic trobat al barri, etc., coordinats amb el Centre d'Estudis Ignasi Iglesias.

Vocalia de Cultura i Activitats
Celebrem la Diada Nacional i la Festa Major. Prop de Nadal, organitzem la festa del caga Tió, etc.

Vocalia d'Afers Socials
Reivindiquem a l'Ajuntament i la Generalitat els equipaments i serveis necessaris. Col·laborem amb el projecte Radars. Organitzem, amb la col·laboració dels Serveis Socials, Participem en el Consell de la gent gran del districte.

Sant Andreu x Viure (TGV)
Amb l'esclat de la bombolla immobiliària el projecte ha quedat encallat. L'aturada de les obres ha deixat carrers com Andana de l'estació amb un mur davant de casa, i una estació de Sant Andreu Comtal inacceptable pel que fa a la seva accessibilitat.

Carrer Gran
A petició de l'AVV, l'Ajuntament va incloure la pacificació del C/ Gran, com un projecte per aquest mandat. L'Associació participa activament en el procés i el seguiment del projecte.

Fabra i Coats
Seguim lluitant en la Comissió de seguiment pel correcte desenvolupament del projecte.

Meridiana
L'Avinguda Meridiana ha de deixar de ser una Autopista, falta prioritzar el transport públic i la bicicleta, és un espai deshumanitzat i falten solucions per un mur innecessari. Participem a #SomMeridiana reivindicant una reforma per aquesta avinguda

Casernes
Fa més de deu anys que l'AVV lluita per la finalització del projecte, fent especial incidència en una escola bressol, una residència de gent gran, la zona verda i l'habitatge protegit.

SUMARI

7 COMUNICAT

9 PEDRO HEREDERO

12 MONOGRÀFIC
LES NOSTRES PROPOSTES

19 RICARD SIERRA

20 TEMPS
PRIMAVERA PASSADA PER AIGUA

27 ESPORTS | FUTBOL
UN ANY MÉS A SEGONA FEDERACIÓ

SERVEIS DE L'AVV

Per una petita quota:

> ET PORTEM EL SANT ANDREU DE CAP A PEUS A CASA.

> T'OFERIM L'ASSESSORAMENT DE LES ADVOCADES LOURDES ROMEO, ANNA RAFART I JOSÉ ANTONIO MELERO LÓPEZ. DEMANA LA VISITA CONCERTADA A LA SECRETARIA DE L'AVV.

> ET FACILITEM L'AJUDA DE L'ARQUITECTA ANNA JIMÉNEZ TAMBÉ AMB VISITA CONCERTADA.

> TINDRÀS DESCOMPTES EN CURSETS ORGANITZATS PER L'AVV: TAI-TXI, IOGA, DANSA DEL VENTRE, LABORS I MANUALITATS, BALL MODERN I JAZZ I DANSA DEL VENTRE NADONS.

> ET PROPORCIONEM LA MÚTUA D'ENTERRAMENTS SINERA. ÉS UNA MUTUALITAT DE PREVISIÓ SOCIAL, SENSE ÀNIM DE LUCRE, QUE COBREIX LES DESPESES DE L'ENTERRAMENT DELS MEMEMBRES DE LA UNITAT FAMILIAR.

> PODRÀS CONSULTAR EL NOSTRE ARXIU DOCUMENTAL.

> A MÉS, L'AVV ÉS MEMBRE DE L'ASSISTÈNCIA MUTUAL JURÍDICA.

QUÈ TENS, QUÈ VOLS?

GENER FEBRER MARÇ

Els socis i les sòcies poden enviar els seus anuncis a la secretaria de l'AVV per a ser publicats en el proper número de la revista **(933 45 96 98)**

FEINA

CHINTIA Martinez. 627157845. NETEJA I FEINES DE LA LLAR, TAMBÉ PER CUIDAR AVIS..

Es busca dona de la neteja per treballar en pis de Sant Andreu. Dilluns 2h matí dijous 3hmatí.

Dolors 93/3467989.

PÀRQUINGS I LLOGUERS

TÍTOLS CLUB NATACIÓ SANT ANDREU

Es ven titol CNSA per 700 euros, pregunteu per ANNA.
Telefón: 625 42 12 90.

Amb una petita quota anual, ens ajudaràs a reivindicar els drets dels Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar. Fes-te soci o sòcia de l'AVV i rebràs la publicació local més antiga de Barcelona a la bústia de casa teva.

Posa "m'agrada" a facebook.com/capapeus
Segueix-nos **@capapeus**

EDITA
Associació de Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar

PRESIDENT
Miquel Ruiz i Quintilla

VICEPRESIDENTA
Andrea Llop Bondia

PRESIDENT D'HONOR
Francesc Porret

PORTADA
Cèlia Vallès

COORDINACIÓ DE REDACCIÓ
Xavier Aragall

DISSENY I MAQUETACIÓ
Denís Matas

EQUIP DE REDACCIÓ
Jordi Urtasun, Sergi Corral Buela, Clàudia Munné ,JJ Aymerich, Joan Trias, Xavier Aragall, Arnau Jové amb la col·laboració habitual d'en Pau Vinyes

FOTOGRAFIA
Andreu Carrascal, Ville Lahdenvuo, Toni Espinar, i Cèlia Vallès (vinyetista)

PUBLICITAT
Verónica González

IMPRESSIÓ
Imressió Offset Derra SL

PERIODICITAT
Trimestral

Dipòsit legal: b-31608-80
issn (versió paper): 2013-2832
issn (versió digital): 2013-2840

DISTRIBUCIÓ
A domicili, per subscripció (12 Euros a l'any)als socis de l Associació de Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar

La revista i l'AVV que l'edita no es fan responsables del contingut dels articles i les notes signades per particulars i col·lectius.

CONTACTE
www.avvsantandreu.cat
info@avvsantandreu.cat
https://capapeus.wordpress.com
revistacapapeus@gmail.com
c/ Balari i Jovany, 14
08030 Barcelona

De dilluns a divendres de 18 a 20 h
93 345 96 98

Amb el suport de:

Ajuntament de Barcelona · Districte de Sant Andreu

COMUNICAT

NOTA INFORMATIVA CANVI DE LOCAL SOCIAL DE L´ASSOCIACIÓ DE VEÏNS VEÏNES DE SANT ANDREU DE PALOMAR

Us comuniquem que a partir del proper 1 de juliol canviarem la nostra seu social del carrer Balari i Jovany 14 al carrer Residència 13 al costat de la Casa Bloc.

El motiu ja molt conegut per a molts de vosaltres, és la situació de degradació i conservació de l´actual seu que el fa del tot insostenible a l´hora de portar a terme en condicions les nostres activitats i cursets com a entitat.

El seu estat de conservació és molt i molt dolent i no ens és assumible de poder continuar-hi.

Som molt probablement l'única, o de les poques,... associacions de veïns de la ciutat de Barcelona que a data d´avui encara estem en un local de lloguer, la resta estan es espais cedits per part de l´Ajuntament.

I a més, l´actual preu del lloguer que paguem a la propietat de l´edifici no el podem assumir per més temps. Aquest lloguer és una llosa que fa que l'economia de l´entitat pateixi i pateixi molt.

Per tant i des de fa ja mesos (anterior mandat municipal), que hem estat en contacte amb el Districte i hem sol·licitat un espai de titularitat pública. En els últims temps hi havia diferents opcions de locals a on nosaltres podíem optar,... però malauradament les incerteses dels temps d´espera i altres imperatius no ho han fet possible.

El Districte ens ha ofert un local al carrer Residència (zona Casa Bloc) a tocar del Passeig de Torras i Bages i creiem que pot ser una solució viable.

Com a Junta ens ha costat molt prendre aquesta decisió, però no fer cap moviment no era cap opció.

Esperem que entendreu aquests canvis.

Junta de L´A.V.V. de Sant Andreu de Palomar

ENTREGA DELS PREMIS DE LA 24a EDICIÓ DEL PREMI MARTÍ POUS

Acte de lliurament dels premis/ Centre d'Estudis Ignasi Iglésias (CEII)

Eren les 18:45 d'un dilluns 19 de maig, quan se celebrava el Premi Martí Pous. Aquella tarda, al recinte de la Biblioteca Ignasi Iglésias, quatre alumnes de segon de batxillerat esperaven emocionats els resultats de la 24a edició del premi Martí Pous que atorga el Centre d'Estudis Ignasi Iglesias amb col·laboració d'Òmnium Sant Andreu i Òmnium Sant Martí. Tenien motius per estar-ho, ja que tots quatre havien estat seleccionats com a finalistes a un premi que reconeix els millors treballs de recerca de Batxillerat per tal d'incentivar treballs de recerca en l'àmbit de les Humanitats i les Ciències Socials centrats en la ciutat de Barcelona.

El premi està dedicat a Martí Pous i Serra (Barcelona, 1910–1997), que va ser un historiador andreuenc, divulgador cultural i activista cívic. Conegut com un impulsor de la memòria històrica, durant la seva jubilació va decidir fundar l'Arxiu Històric de Sant Andreu de Palomar l'any 1983 i es va convertir en el primer president del Centre d'Estudis Ignasi Iglésias (CEII), a més de ser col·laborador d'aquesta revista. Com a homenatge, des de fa 24 anys se celebra aquest premi dedicat a joves estudiants de segon de batxillerat.

Aquest any, les guanyadores han estat Aitana Maruny i Manuela Costa, estudiants de l'Institut Quatre Cantons. El seu treball és una mostra d'esforç i reivindicació. Els Fets de Maig en veu de dona vol reivindicar totes les dones invisibilitzades al llarg de la història, i especialment en els Fets de Maig. Dones que, com expressarien elles mateixes, "lluitaven pel que seguim reivindicant avui en dia." Un treball colpidor, que segons van confessar, ens va obsessionar des del primer moment." Una obsessió que ha permès valorar, una vegada més, la importància de les veus silenciades per la Guerra Civil Espanyola i, en particular, per la figura de la dona.

Quan els preguntem si s'esperaven aquests resultats, ho neguen i afirmen que hi havia concursants molt bons. Malgrat tot, se senten orgulloses del seu treball, el qual esperen que pugui transmetre la importància de rememorar les veus invisibilitzades. No hem d'oblidar, però, la resta de participants: Clàudia Santacreu ens il·lustra amb Les cartes d'amor, un treball basat en la correspondència entre un soldat de la Guerra Civil Espanyola i la seva estimada. Biel Rovira reivindica l'educació amb el seu treball L'educació en guerra!, on mostra com la importància d'aquesta rau en cadascú de nosaltres. Tal com ens confessaria: "Em va impactar llegir com, durant la guerra, els nens anaven a l'escola mentre hi havia bombardejos. Es demostra, doncs, la importància de l'educació, sobretot en els més petits."

Un any més, els Premis Martí Pous han estat un èxit. Entre actes, corals i celebracions, han demostrat una vegada més que la història comença amb l'educació —i aquesta no només recau en els professors, sinó també en els estudiants, que amb divuit anys aprenen la importància de la història de Sant Andreu. Perquè, si hem de dependre de les noves generacions, cal dir que estem en bones mans.

Clàudia Munné

OBITUARIS

PERE HEREDERO, L'ÀNIMA DE TOT UN POBLE

En Pere Heredero de jove. Fons Família Heredero-Mayol.

En Pere de celebració en el 75è aniversari del bar Versalles en mans de la família Heredero. Xavier de la Cruz i Sala / Fons Família Heredero-Mayol.

Quan el 20 d'agost de 1936 nasqué Pere Heredero i Mayol, sisè fill de l'Eduard i la Carme, el Bar Versalles feia vint-i-un anys que havia obert, batejat com a Petit Versailles, seguint la moda d'afrancesar noms del moment. Tot just havia començat la guerra que duria la legitimat republicana a un desenllaç desastrós, en què el feixisme espanyol seria el vencedor i la nit de la repressió seria llarguíssima —uns quaranta anys, o potser més. De gran, en Pere ens explicava mil i una anècdotes de les seves vivències familiars i «versallesques». El pare, cafeter del Centre Popular Els Catalanistes, aleshores entitat adherida a la Lliga Regionalista, i extreballador dels Tallers del Nord, va agafar en traspàs el Petit Versailles, regentat fins al moment per Francesc Elias i Guardiola. Situat al cor del poble, a la plaça del Comerç amb el carrer Gran. El traspàs va pujar a 28.000 pessetes de l'època. El Dissabte de Glòria el bar va alçar de nou la persiana i no la va abaixar del tot fins al 2024, tot i que amb alts i baixos i amb propietaris diferents els darrers anys. Amb el triomf dels feixistes, el nom del cafè va quedar en Versalles a seques, ja que no s'acceptaven noms que no fossin en la «lengua del imperio».

No feia ni un any que havia nascut en Pere que les sirenes alertaren dels bombardeigs de l'aviació feixista italiana. Cada volta que les sirenes sonaven, els Heredero i Mayol i el veïnat es refugiaven als soterranis de Can Vidal, l'edifici modernista on s'allotjava el Versalles. En un d'aquests bombardeigs, la família va baixar al refugi i s'oblidà el més menut de la colla a casa (els Heredero i Mayol vivien al tercer pis de Can Vidal). Va ser el germà gran, en Josep Maria, qui va sor r corrents cames ajudeu-me a la recerca d'en Pere. Per sort, cap bomba no va caure en aquell indret.

Les primeres passes escolars les va fer a l'Acadèmia Victor, per aquelles dates sota la batuta de l'exigent director Victor Chavarria i Costa. Només havia de travessar el carrer Gran i ja era dins de l'escola. Uns quants anys després s'escolaritzà a la Salle Comtal, una escola cristiana situada al carrer d'Amadeu Vives de Barcelona. Ja de ben jove començà a donar un cop de mà al cafè, i en servia darrere el taulell del Versalles. El bar obria a les vuit del ma i tancava a les tres de la matinada. Entre els treballadors calia fer torns per a dinar i sopar, per tal de rellevar-se darrere el taulell. Difícilment hi havia l'oportunitat de reunir tota la família en una mateixa taula. Les vint-i-quatre hores del dia transcorrien pràcticament totes al bar. Durant tres anys va estar treballant a l'empresa alemanya Bayer. En un principi, hi feia encàrrecs i treballava de les vuit del matí fins a les dues del

migdia i a les quatre hi tornava fins a les set del vespre, cosa que l'obligava a fer quatre viatges al dia, ja que anava a casa a dinar. Quan li va tocar de fer el servei militar, es va fer voluntari i va deixar la Bayer. La mili, la féu a les casernes d'artilleria de Sant Andreu de Palomar, fet que permeté que, en les hores lliures, anés a treballar al bar, i, si calia, algun company de milícia li feia el servei per cent pessetes; així, el pare d'en Pere el podia tenir el diumenge treballant al bar i s'estalviava de tenir un substitut a sou. Tot just llicenciat del servei militar tornà a la Bayer, i s'hi passava vuit hores diàriament fent factures. Al cap de poc temps es repensà el seu futur i decidí abandonar l'empresa alemanya: la seva vida s'abocà en cos i ànima al Versalles.

Per aquells anys primerencs de postguerra, les dones no solien entrar al cafè. La primera a fer-ho va ser la taquillera del Cinema Atlàntida, i ja ben entrats els seixanta del segle passat començaren a tenir clientela femenina d'una manera regular.

El 1956 l'establiment de la plaça del Comerç visqué una transformació radical i el vell local cafeter esdevingué un espai totalment modernitzat, on les par des de dòmino i les velles tertúlies van deixar pas a la rapidesa dels nous temps. Tenir la parada de l'autobús just al davant comportà que la gent entrés i sortís del bar a correcuita i que el cafè fos begut a glops ràpids. Durant un temps curt va regentar un petit bar de copes, El Corsario, a Sant Feliu de Guíxols. Tot i conservar-ne durant anys la propietat, retornà al taulell del Versalles, d'on ja no es mogué. En morir el pare, n'esdevingué el nou propietari fins que es jubilà el 2003.

A la darreria del franquisme i durant els primers anys de la Transició, entre la clientela convivien els funcionaris del règim, bàsicament policies de la comissaria del carrer de Malats, i els opositors antifranquistes; cadascú a la seva i sense entaular conversa. Això no obstant, durant els funerals de Puig Antich, commemorats a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, i la tancada de les dones de Motor Ibérica a la mateixa església, el Versalles fou més que vigilat i els policies, metralleta en mà, demanaven a tort i a dret la documentació a tota la clientela.

En fer cinquanta anys, en Pere ho celebrà amb tots els ets i uts i ho feu dalt d'un vaixell, navegant per la costa catalana. La clientela anà creixent i en Pere també. Una de les anècdotes més divertides era quan en Pere feia brometa amb jovenetes i aquestes li deixaven anar: «Ep, que vostè coneix el nostre avi».

Des dels dies previs a la Festa Major de Sant Andreu fins a la diada dels Tres Tombs, la vida del bar era encara més frenètica de feina. I en dies assenyalats, com la vigília de Reis, amb la cavalcada, o durant la desfilada dels Tres Tombs, en Pere —fes fred o estigués enfebrat— no deixava per res del món de servir begudes i cafès. Atrafegat servint la clientela, et venia i amb els dos dits de la mà dreta et saludava tot fent un repic suau al braç, senyal que t'havia vist i que agraïa la presència.

El 2001 va ser l'encarregat de fer el pregó de la Festa Major del seu poble de naixença, pregó que va finalitzar amb una frase eloqüent: «¡Que no me cierren el bar de la esquina!» I tres anys després era guardonat amb la Medalla d'Honor de Barcelona, a proposta del Consell Plenari del Districte de Sant Andreu. Evidentment, la festa de celebració del guardó es va dur a terme al Versalles. Al local d'en Pere s'han organitzat xerrades, vetllades poètiques, obres de teatre, cants lírics i presentacions de llibres. Mentre el fill de l'Eduard i la Carme en va ser el propietari, al «Versalles no hi havia clients, sinó amics», i aquesta premissa va ser el lema de tota una institució que acabaria inspirant el bar del Peris del serial de TV3 El cor de la ciutat. En arribar l'edat de jubilació, en Pere va traspassar el local i la seva vida va agafar un nou rumb, en què la tranquil·litat de no haver d'anar amunt i avall darrere del taulell va esdevenir estatus de ple dret, i sovintejava les estades entre Sant Andreu de Palomar i Sant Antoni de Calonge.

L'11 d'abril de 2025 el seu cor va dir prou, i una germanor familiar, d'amics, de coneguts i saludats l'acomiadà amb una humil i emotiva cerimònia al tanatori de Sant Feliu de Guíxols. Un grup andreuencs i andreuenques que el vam conèixer, aixoplugats sota la Comissió Homenatge a Pere Heredero i Mayol, van decidir organitzar la revetlla de Sant Pere del 28 de juny d'aquell any en honor seu.

Des de l'editorial Llop Roig hem volgut reeditar el llibre Pere Heredero, una vida versallesca, amb l'ampliació del nombre d'imatges i l'actualització de les dades històriques que fan referència al Bar Versalles, ja que la primera edició s'havia exhaurit.

I acabem amb la frase d'en Pere que sempre ens acompanyarà: «Feu-me un favor, sigueu feliços!»

Pau Vinyes i Roig

A VOLTES AMB EL VERSALLES

Això no és pas una pipa. Quadre pintat per René Magritte l'any 1929

El bar Versalles ha estat un punt neuràlgic de Sant Andreu durant dècades. L'any 2015 celebrava els 100 anys d'història, però els darrers anys no han estat fàcils, i després de diversos tancaments i obertures, hi havia creada una certa expectativa davant una nova reobertura. Però un cop ha arribat, hem vist que ha esdevingut un restaurant, perdent qualsevol vincle amb el que havia estat.

El quadre que il·lustra l'article, va ser en el seu temps una provocació del seu autor, el pintor belga René Magritte. Una provocació i una reflexió. "Això no és una pipa" deia el quadre, i el seu autor aclaria: "n'és només la representació, no l'objecte mateix". Aquest joc de percepcions, ens permet introduir el tema que l'actual Versalles, malgrat l'aparença, ja no és el Versalles.

Però retrocedim en el temps. És cert que tot canvia i suposem que l'any 1915 quan va obrir, ho deuria fer a remolc de l'aparició, dècades abans, dels cafès a les grans capitals centreeuropees. De fet, el mateix nom de Petit Versailles (nom que tingué inicialment), deuria voler fer traslladar els seus clients a França, a l'elegància parisenca etc. Potser els andreuencs d'aquells temps acostumats a un altre model de bar o taberna de tota la vida on fer el toc en sortir de la feina es posaven les mans al cap, pensant què coi hi fa a Sant Andreu un establiment així. I els més republicans deurien pensar en el desencert de posar el nom del palau reial de la cort francesa caracteritzat pels seus excessos i luxes desmesurats.

Mirem-nos-ho així doncs. El Versalles d'avui, obre a remolc de l'aparició de locals similars (com ho va fer a inicis del segle passat) i com que ho fa en un entorn globalitzat que ens homogeneïtza, podria trobar-se en qualsevol altre lloc de Barcelona, o qualsevol ciutat del món. La decoració acaba essent un simulacre d'alguna cosa, no sabem ben bé què, però son les modes. I l'oferta gastronòmica, segurament bona, també es fruit d'una moda. I quan parlem de simulacre, ens referim a la creació de còpies o representacions que, lluny de reflectir una realitat prèvia, acaben substituint-la. No imita res real, sinó que crea una nova realitat que acabem prenent per veritable.

Però tornant a la història, el Versalles (el canvi de nom va ser forçat per la dictadura franquista, doncs les seves autoritats van prohibir els noms d'establiments que no fossin en castellà), el Versalles dèiem, va anar canviant amb el temps i es sobretot durant la segona meitat del segle passat, i de la mà de Pere Heredero (que va morir el passat mes d'abril i en fem memòria en aquest número del Cap a Peus), que el Versalles es va convertir en un punt de trobada i en referent de la vida social a Sant Andreu (com indicava l'historiador Joan Pallarès a l'Andreuenc). És evident que els temps canvien, i la societat va mutant i canvien també els hàbits i costums.

Però el Versalles tenia les característiques per posar-se al dia (amb capacitat d'oferir restauració, bar, espai per fer concerts o bar de nit) i alhora seguint essent una referència per a Sant Andreu. Un punt de trobada per a amics, un lloc on fer els sopars (o esmorzars de forquilla) de les tantes i tantes associacions i entitats socials, esportives, culturals que tenim a Sant Andreu... O senzillament un lloc on poder anar veure jugar el Sant Andreu (també el Barça) quan hi havia partit. O ser també aquella terrassa a la plaça Comerç on prendre un aperitiu amb amics, companys o saludats. Amb el temps, segurament hagués anat variant l'oferta i els clients, però hauria estat una adaptació als canvis que s'anaven produint (com ho va ser el pas del Petit Versailles al Versalles que vam conèixer). Ara tenim un establiment que es mira cap endins, un aparador estrany, una espai sense vincles socials, estandarditzat, reproduïble i intercanviable. Podríem dir que es un no-lloc, és a dir, un espai de pas, transitori, impersonal, que no genera arrelament, identitat ni memòria col·lectiva.

Així doncs ara per ara el Versalles, malgrat l'aparença, ja no és el Versalles. A veure si entre tots fóssim capaços de posar-hi de la nostra part, i pensar i repensar com podríem fer perquè tornés a tenir aquesta funció que tenia. Es clar que no seria com abans (ni falta que fa), seria posat al dia i seria part del Sant Andreu d'avui, projectant-se al futur sense oblidar el que va ser i significar en el passat.

Redacció

CAPXAVALL Avaluació meitat de mandat del govern municipal

LES NOSTRES PROPOSTES PER AL PROGRAMA D'ACTUACIÓ DE DISTRICTE (PAD)

Durant aquesta primera meitat de mandat, l'AVV ha participat activament en diferents espais de treball, especialment en àmbits vinculats a la mobilitat, l'espai públic, l'habitatge i la convivència. Us fem un resum de l'informe de seguiment de mandat elaborat per l'AVV amb les principals reivindicacions de caràcter general, que afecten el conjunt de Sant Andreu o tenen impacte a nivell de districte, com també necessitats i problemàtiques específiques detectades per part del veïnat. No es tracta d'un llistat de propostes tancades, sinó d'un exercici de diagnosi i de visibilització de les preocupacions veïnals reals, amb la voluntat de continuar treballant en col·laboració amb les administracions per aconseguir millorar la vida dels nostres veïns i veïnes.

Creiem que el fet d'haver treballat durant cinquanta anys sobre les necessitats del nostre poble i de tenir al darrera més de 550 sòcies i socis als que representem, ens dona legitimitat perquè les nostres demandes sobre l'estat actual, les inquietuds i les demandes principals a Sant Andreu siguin escoltades amb l'atenció que mereixem.

REFORMA DE L'AVINGUDA MERIDIANA

Hem participat activament en el procés de transformació de l'avinguda Meridiana, conjuntament amb altres entitats veïnals sota el paraigua de la Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona (FAVB). Aquest projecte és una de les principals inquietuds del nostre veïnat, ja que l'actual configuració de la via actua com una barrera física i social entre els barris de Sant Andreu i Nou Barris.

Les associacions veïnals de Sant Andreu i Nou Barris, agrupades en la Comissió Veïnal per la Reforma de la Meridiana, hem elaborat diversos comunicats on exposem les nostres demandes per a la reforma de la reforma de la fase 3 (de fabra i Puig al pont de Sarajevo):

- Redacció immediata de l'avant projecte de la fase 3, amb participació activa del veïnat.

- Retirada del mur actual i rebaixament de la via a nivell del terra.

- Reducció dels vials per a vehicles privats en més d'un 50%.

- Millora de la transversalitat entre els barris, amb la creació d'espais de connexió reals.

- Construcció d'equipaments, habitatge protegit i zones verdes.

- Cobertura del vial a l'altura de la Trinitat, creant una gran zona per a la socialització entre els dos barris.

A més, reclamem una major inversió en transport públic a la zona, incloent el perllongament de la L3 del metro entre les Trinitats. Aquestes demandes es van fer visibles en una cadena humana organitzada el juny de 2024, on més de 2.000 persones van unir simbòlicament les estacions de Trinitat Nova i Trinitat Vella per reclamar aquesta connexió.

Veïns aplegats al Pont de Sarajevo, que uneix les Trinitats. Foto: "La Trini per la mateixa via"

ESTACIÓ DE LA SAGRERA I ENTORNS

Des de l'AVV de Sant Andreu de Palomar, valorem positivament l'avanç de les obres de l'estació de la Sagrera, que ja han superat el 70% d'execució. Es preveu que a finals de 2025 tots els trens, incloent-hi els d'alta velocitat, circulin per les seves vies definitives.

Tanmateix, considerem imprescindible que aquest ritme no decaigui i que es convoqui una reunió amb les associacions veïnals de l'entorn per actualitzar l'estat del projecte i coordinar accions futures. L'entrada en funcionament de l'estació pot comportar problemes de mobilitat per accedir-hi. És necessari accelerar totes les actuacions relacionades amb la mobilitat abans que l'estació sigui una realitat. Proposem valorar projectes addicionals per minimitzar les externalitats negatives, com ara:

- Implementació d'un tramvia pel parc lineal o en paral·lel, aprofitant la cobertura de les vies.

- Creació d'un intercanviador entre la Sagrera-Meridiana i la Sagrera TAV, per facilitar la connexió entre Rodalies, metro i alta velocitat.

- Creació d'una nova parada de les línies L9/L10 a l'alçada del carrer Sant Adrià, que funcioni com a intercanviador amb Rodalies. Aquesta connexió milloraria de forma substancial la xarxa de mobilitat del districte i donaria servei a una zona amb dèficits de transport públic.

A més, considerem imprescindible que més del 50% de les noves promocions d'habitatge siguin de caràcter social, i que els equipaments previstos siguin coherents amb la nova realitat urbana. No volem que Sant Andreu sigui engolit per la macroestació, sinó que esdevingui un espai integrat i beneficiós per a la comunitat.

ENTORNS DE L'ESGLÉSIA DE SANT ANDREU

Considerem que l'entorn de l'església de Sant Andreu de Palomar constitueix un espai únic per entendre la identitat nacional catalana i és un dels punts més importants de la història del nostre poble. Aquest indret, que inclou l'església, capella i els seus entorns, el pont i l'antiga estació, ha de ser objecte d'una actuació integral que posi en valor el seu patrimoni històric i cultural.

Proposem la creació d'una illa cultural i històrica que abraci aquests elements, amb l'objectiu de convertir-la en un espai adequat per al passeig, la contemplació i l'activació veïnal. Per aconseguir-ho, és necessari:

- Desencallar els projectes pendents en aquesta zona, que fa anys que estan aturats.

- Implementar mesures que afavoreixin la mobilitat suau i la convivència, evitant intervencions parcials o de poca qualitat.

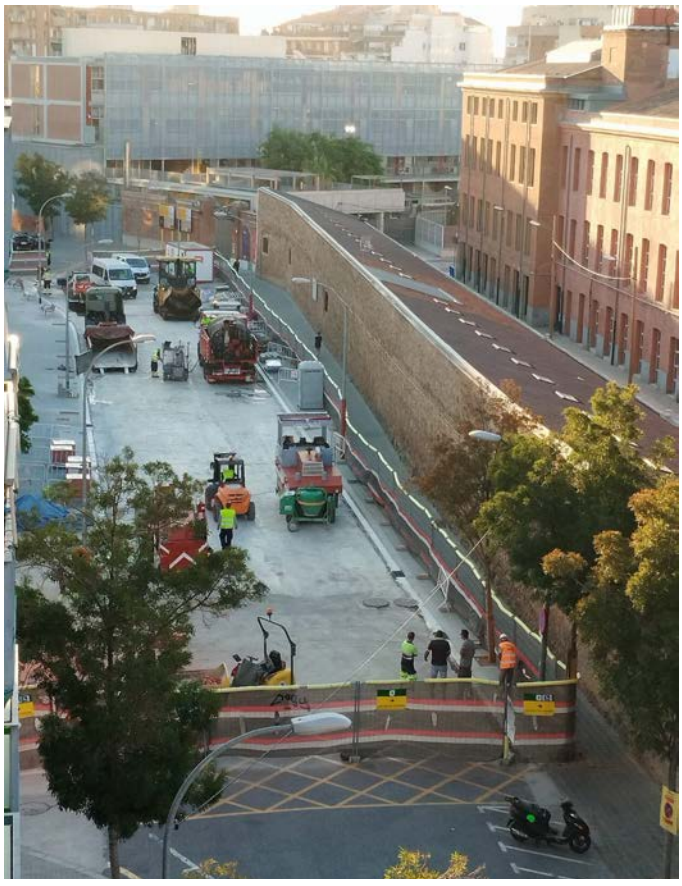
- Garantir la preservació i promoció dels elements patrimonials, com la Capella dels Segadors, que està annexa a l'església i és un emblema històric únic de Catalunya.

Interior de la capella dels Segadors/ Xavier de la Cruz

ÀGORA DE SANT ANDREU

Celebrem que el projecte de l'Àgora de Sant Andreu hagi avançat fins a la redacció de l'avantprojecte, amb la previsió de completar les obres abans de finals de mandat. Tot i que inicialment haguéssim desitjat una proposta més ambiciosa, entenem que s'ha arribat a un equilibri raonable entre les diferents sensibilitats del barri. Valorem especialment la incorporació de zones d'ombra, una proposta sorgida d'un veí durant una reunió participativa, que millorarà el confort i la qualitat de l'espai públic.

Treballs d'urbanitzaicó de l'espai que ocupava el mercat provisional /AVV

Considerem que aquesta actuació no es pot entendre de manera aïllada, sinó que ha d'anar acompanyada de la reurbanització dels carrers Riera de Sant Andreu i Rubén Darío, que connecten l'Àgora amb la Meridiana i el Mercat de Sant Andreu.

La Riera de Sant Andreu presenta greus deficiències: trams sense clavegueram, voreres estretes que dificulten l'accessibilitat, presència de pals de llum i una configuració que afavoreix la circulació a gran velocitat, generant inseguretat i desincentivant el pas de vianants. A més, la manca de perspectiva de gènere en el seu disseny actual fa que moltes persones evitin transitar-hi, especialment en hores de poca afluència.

Pel que fa al carrer Rubén Darío, proposem la creació d'una plataforma única fins a l'altura del carrer Bascònia, amb l'objectiu de millorar l'accés al Mercat de Sant Andreu i fomentar l'activitat econòmica de proximitat.

Aquestes actuacions han de contribuir a la renaturalització de l'entorn, augmentant la seva resiliència davant possibles episodis de pluges intenses, i a la creació d'un espai més amable i segur per al veïnat. La manca de clavegueram en la Riera de Sant Andreu pot comportar riscos greus en cas de pluges torrencials, com s'ha evidenciat en altres zones amb característiques similars.

A més, aquesta reurbanització podria connectar-se amb l'eix verd proposat al barri de Porta, al carrer del Pintor Alsamora, creant un corredor verd que uneixi els districtes de Sant Andreu i Nou Barris. Aquesta connexió fomentaria la mobilitat sostenible, ajudaria a descongestionar l'eix de Fabra i Puig i impulsaria el teixit comercial local.

PROTECCIÓ I REVITALITZACIÓ DEL NUCLI ANTIC.

Valorem molt positivament que s'hagin posat en marxa les reformes de cinc carrers del nucli antic

—Sant Hipòlit, Marquès de Santillana, Cuba, la part baixa de

la Riera de Sant Andreu i Sant Narcís— que responen a una demanda veïnal llargament expressada i que van néixer dels anteriors pressupostos participatius. Aquestes obres han de contribuir a dignificar l'espai públic i millorar la mobilitat, la seguretat i la convivència al cor del nostre barri.

Tot i això, considerem prioritari que abans d'acabar el mandat es redactin els avantprojectes de reforma de dues vies clau: el carrer Bascònia i el conjunt format pels carrers Sòcrates i Ramon Batlle, molt transitats, amb alta intensitat de pas de vehicles i amb una urbanització obsoleta que genera inseguretat.

Portada Cap a Peus gener 2020

En el cas concret de Ramon Batlle, volem destacar que hi ha hagut accidents amb infants a la sortida de l'escola, un fet que ha generat gran preocupació entre les famílies i ha motivat que diverses AFAs del barri hagin presentat propostes per reformar també el carrer Perallada, que dona accés a diversos centres escolars. Aquestes propostes demanen una intervenció decidida per garantir la seguretat escolar i una mobilitat infantil sgura.

Aquests carrers van ser també objecte de propostes als pressupostos participatius, on el veïnat reclamava:

- Implantar plataformes úniques i calmar el trànsit.

- Reduir el volum de vehicles i eliminar la funció de drecera urbana.

- Garantir l'accessibilitat universal i una mobilitat segura per a infants i persones grans.

- Renaturalitzar l'espai i fomentar els usos comunitaris i comercials de proximitat.

Amb tot plegat, insistim que cal una mirada global per a tot el nucli antic, entenent-lo com un espai patrimonial, però també com un espai viu, comunitari i resilient. Demanem que el govern municipal impulsi amb urgència la redacció d'aquests avantprojectes, amb un procés participatiu obert i real amb les entitats i el teixit veïnal implicat.

GRAN DE SANT ANDREU

Valorem molt positivament la transformació recent del carrer Gran, que ha permès recuperar part del seu caràcter com a espai de convivència, passeig i activitat comercial. Aquest eix central del nostre barri, amb gran valor històric i simbòlic, mereix ser cuidat com un espai de vida quotidiana i de dinamització del teixit veïnal.

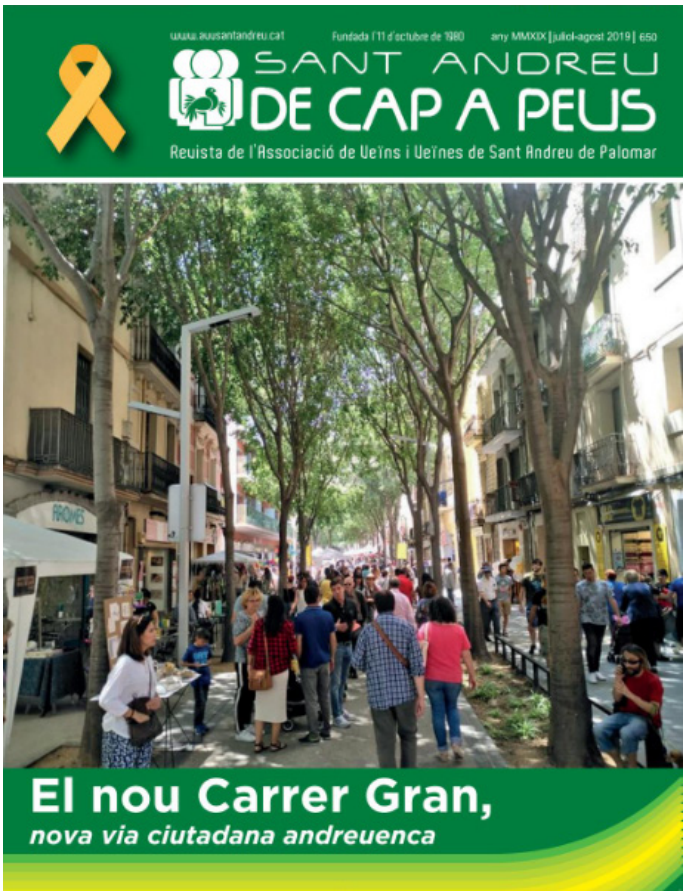
Tot i els avenços, detectem amb preocupació que el trànsit que encara suporta el carrer, especialment als encreuaments amb la plaça del Comerç, plaça de la Pomera i el carrer Joan Torras, no és coherent amb la revitalització que es volia assolir. Les llambordes instal·lades en aquests punts —ideades per fomentar una mobilitat més amable— s'estan trencant i deteriorant, provocant caigudes i problemes de seguretat. No qüestionem la reforma, sinó que reclamem continuar avançant en la seva consolidació, protegint-la dels efectes negatius d'un ús excessiu com a via de pas.

Proposem:

- Reforçar les mesures que limitin el trànsit no veïnal i afavoreixin l'estada i el passeig.

- Millorar el manteniment dels paviments i revisar-ne la resistència segons l'ús real.

- Posar en valor el comerç de proximitat, la memòria del nucli antic i el seu patrimoni arquitectònic.

Portada Cap a Peus juliol 2019

El carrer Gran ha de continuar sent un espai per a la trobada, la vida quotidiana i la identitat col·lectiva. Reivindiquem que es protegeixi aquest model de revitalització i que no es permeti la seva degradació per manca de mesures correctores o d'inversió.

ESTACIONAMENT DE MOTOCICLETES A LES VORERES: UNA PROBLEMÀTICA PERSISTENT AL NUCLI ANTIC

manifestem la nostra preocupació per l'incompliment reiterat de la normativa d'estacionament de motocicletes a les voreres del nucli antic del nostre barri. Tot i les regulacions vigents que estableixen condicions específiques per a l'aparcament de motos a les voreres, observem que aquestes no es respecten de manera sistemàtica, generant problemes de mobilitat i seguretat per als vianants, especialment per a les persones amb mobilitat reduïda. Segons l'Ordenança de Circulació de Vianants i Vehicles (OCVV) de Barcelona, les motocicletes només poden estacionar a les voreres si aquestes tenen una amplada mínima de 3 metres, deixant un espai lliure de pas de 3 metres per als vianants, i complint altres requisits específics. Tanmateix, en moltes zones del nucli antic, aquestes condicions no es compleixen, i les motos aparquen de manera inadequada, obstruint el pas i posant en risc la seguretat dels vianants.

A més, la nova ordenança prohibeix explícitament l'estacionament de motos a les voreres en entorns escolars i de centres hospitalaris, així com en passos de vianants, carrils bici o davant de contenidors . Malgrat aquestes prohibicions, continuem observant infraccions en diverses zones del nostre barri.

Per tot això, des de l'AVV de Sant Andreu de Palomar:

- Demanem a l'Ajuntament de Barcelona i a la Guàrdia Urbana una vigilància més estricta i l'aplicació efectiva de les sancions corresponents per a les infraccions d'estacionament de motocicletes a les voreres.

- Proposem que es valori la possibilitat de prohibir l'estacionament de motocicletes a les voreres en tot el nucli antic de Sant Andreu de Palomar, habilitant noves places d'aparcament per a motos a la calçada, transformant espais actualment destinats a vehicles privats.

- Instem a l'Ajuntament a accelerar la creació de places d'aparcament per a motocicletes a la calçada, tal com s'ha fet en altres zones de la ciutat, per tal de garantir una mobilitat segura i accessible per a tots els veïns i veïnes.

Considerem que aquestes mesures són essencials per preservar l'accessibilitat i la seguretat de les voreres del nostre barri, especialment per a les persones amb mobilitat reduïda, i per fomentar una convivència harmoniosa entre tots els usuaris de l'espai públic.

CONTAMINACIÓ ACÚSTICA: UNA PROBLEMÀTICA CREIXENT QUE AFECTA LA SALUT I LA CONVIVÈNCIA

Els veïns i veïnes de Sant Andreu de Palomar expressen preocupació per l'augment del soroll al barri, especialment en zones amb carrers estrets i edificis de poca alçada, on el so es propaga amb més intensitat.

Les principals fonts de soroll identificades són:

- El trànsit rodat, especialment durant les hores punta.

- Els vehicles de recollida de residus, que operen en horaris nocturns.

- Certs establiments d'oci nocturn que no respecten els límits acústics establerts

Aquest excés de soroll té un impacte negatiu en la salut física i mental de la població, tal com indiquen diversos estudis sobre contaminació acústica.

Per abordar aquesta problemàtica:

- Proposem la implementació d'una campanya específica de reducció del soroll a Sant Andreu de Palomar, similar a la campanya "Frenem el soroll" que s'ha dut a terme en altres districtes de Barcelona.

- Instem a l'Ajuntament a reforçar les mesures de control i sanció per als vehicles i establiments que incompleixin la normativa acústica.

- Demanem la instal·lació de paviments fonoabsorbents i altres infraestructures que ajudin a minimitzar la propagació del soroll.

AUGMENT DEL SENSELLARISME: UNA EMERGÈNCIA HABITACIONAL

En els darrers dos anys, hem observat un increment notable de persones sense llar que pernocten a diversos punts de Sant Andreu. Aquesta situació evidencia una emergència habitacional sense precedents recents. Moltes d'aquestes persones semblen no rebre l'atenció necessària per part de les administracions, i sovint són els veïns i veïnes qui, de manera solidària, els proporcionen aliments i suport bàsic.

Per aquest motiu:

- Demanem a les administracions competents una actuació urgent i individualitzada per a cada persona en situació de sensellarisme a Sant Andreu.

- Reclamem que tots els habitatges de les casernes de Sant Andreu es destinin íntegrament a lloguer social, amb una execució immediata del projecte, per oferir solucions habitacionals dignes i accessibles.

Considerem que aquestes mesures són essencials per abordar la crisi habitacional i garantir els drets fonamentals de totes les persones que viuen al nostre barri.

ESCALADA D'ODI I INTIMIDACIÓ: UNA AMENAÇA PER A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I LA CONVIVÈNCIA

En els darrers mesos, hem observat amb profunda preocupació com el discurs d'odi i la intolerància, que inicialment es manifestaven principalment a les xarxes socials, s'han traslladat als espais de participació ciutadana del nostre barri.
Diversos membres de la nostra associació, així com veïns i veïnes que han participat en consells de barri i altres espais de debat públic, han estat víctimes de persecucions fins als seus domicilis, insults, enregistraments no autoritzats i difusió d'imatges seves i dels seus fills menors d'edat a les xarxes socials amb insults.

Malgrat haver traslladat aquesta situació al districte, no s'ha implementat cap mesura efectiva per protegir les persones afectades ni per garantir un entorn segur i respectuós en els espais de participació. Aquesta manca d'acció ha provocat que molts veïns i veïnes hagin deixat de participar en els processos de presa de decisions comunitàries, debilitant així el teixit social i la democràcia participativa que tant valorem.

És fonamental recordar que el discurs d'odi no només ataca a individus o col·lectius específics, sinó que erosiona els fonaments mateixos de la convivència i la cohesió social. Per tot això, exigim a totes les administracions públiques que actuïn de manera immediata i coordinada per:

- Implementar protocols de protecció per a les persones que participen en espais de participació ciutadana.

- Garantir la seguretat i el respecte en tots els fòrums de debat públic.

- Desenvolupar campanyes de sensibilització i educació per combatre el discurs d'odi i promoure la tolerància i el respecte.

Només amb una acció decidida i conjunta podrem preservar la convivència i assegurar que Sant Andreu de Palomar continuï sent un espai de participació, respecte i inclusió per a tothom.

CONCLUSIÓ

Reivindiquem una Meridiana transformada que uneixi districtes i connecti veïns i veïnes; una Estació de la Sagrera que sigui motor d'un nou model de ciutat més sostenible, més humana i més cohesionada. Defensem un nucli antic protegit, amable i amb valor històric, que sigui espai de trobada i passeig; uns carrers que posin la vida quotidiana al centre, i una Àgora que esdevingui epicentre de la socialització intergeneracional i del batec comunitari del nostre poble.

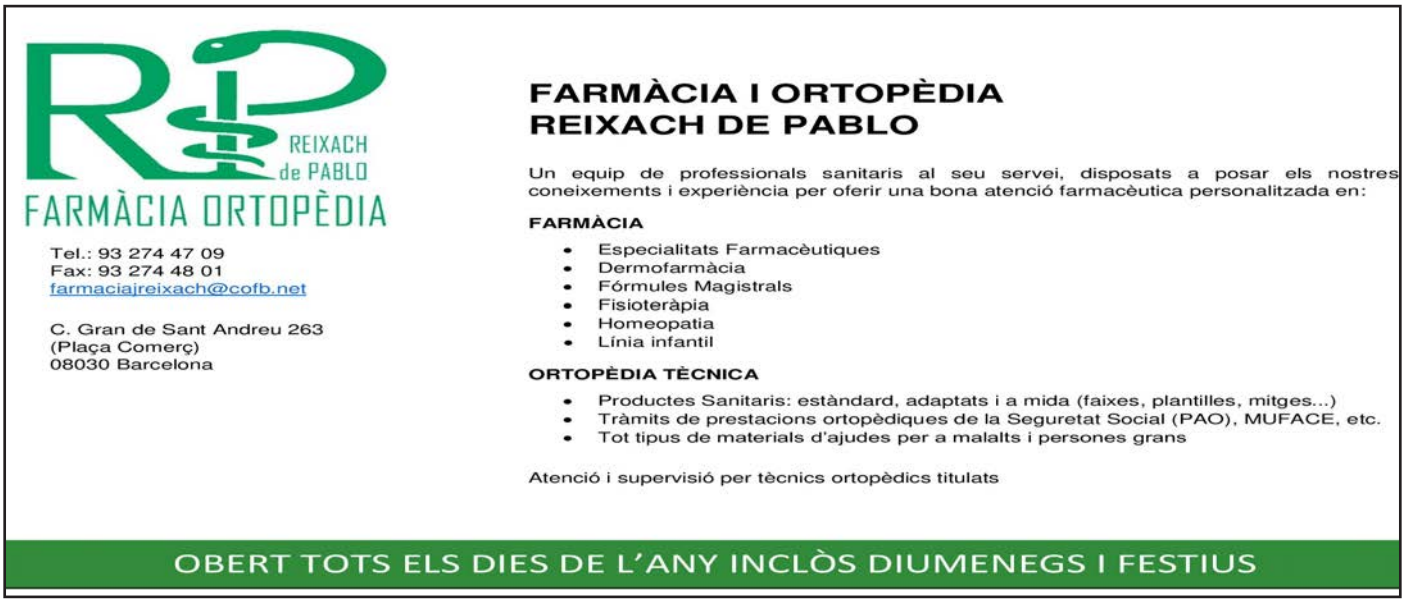
També alertem de fenòmens urgents com l'augment del sensellarisme, la contaminació acústica o l'augment de l'odi, que reclamen respostes immediates i decidides.

Des de l'AVV de Sant Andreu de Palomar, reafirmem el nostre compromís amb el diàleg, la proposta i la defensa del bé comú. Conçem que aquest informe esdevingui una eina útil per sumar esforços, construir aliances i avançar conjuntament cap a un Sant Andreu millor per a tothom.

Andrea Llop i Alex Labad vocalia de Mobilitat

Das
assessorament i serveis
Domènech Gimeno Gestió, S. L. U.
FISCAL
LABORAL
COMPTABLE
IMMOBILIARI
c/ Vallès 25
Tel. 932741871
Sant Andreu 08030 Barcelona
das@dasserveis.cat
http://www.dasserveis.cat

REIXACH de PABLO
FARMÀCIA ORTOPÈDIA
Tel.: 93 274 47 09
Fax: 93 274 48 01
farmaciajreixach@cofb.net
C. Gran de Sant Andreu 263
(Plaça Comerç)
08030 Barcelona
FARMÀCIA I ORTOPÈDIA
REIXACH DE PABLO
Un equip de professionals sanitaris al seu servei, disposats a posar els nostres coneixements i experiència per oferir una bona atenció farmacèutica personalitzada en:
FARMÀCIA
Especialitats Farmacèutiques
Dermofarmàcia
Fórmules Magistrals
Fisioteràpia
Homeopatia
Línia infantil
ORTOPÈDIA TÈCNICA
Productes Sanitaris: estàndard, adaptats i a mida (faixes, plantilles, mitges...)
Tràmits de prestacions ortopèdiques de la Seguretat Social (PAO), MUFACE, etc.
Tot tipus de materials d'ajudes per a malalts i persones grans
Atenció i supervisió per tècnics ortopèdics titulats
OBERT TOTS ELS DIES DE L'ANY INCLÒS DIUMENEGS I FESTIUS

FINQUESCAMPANYÀ S.L.
Disseny: titosunbas.com
ADMINISTRADORS DE FINQUES I AGENTS IMMOBILIARIS DES DE 1915 WWW.FINQUESCAMPANYA.COM
Coroleu, 3 Entl. 08030 Barcelona. Tel. 93 360 09 10 - info@finquescampanya.com

Ri
de
de
Fa

RICARD SIERRA SÁNCHEZ, ANDREUENC MORT EN UN CAMP D'EXTERMINI NAZI

Ricardo Sierra amb el seu fill, al passeig de Torras i Bages, durant la Festa Major de Sant Andreu de Palomar de 1935. Fons Família Sierra.

"Si hi ha un acte d'amor, aquest és la memòria", amb aquesta frase de l'escriptora, periodista i autora del llibre "Els catalans als camps nazis", el proppassat 10 de juny al carrer de Bascònia, núm. 39, es va dur a terme un acte d'amor. En aquest indret de Sant Andreu de Palomar va ser el darrer habitatge de Ricard Sierra Sánchez, militant de la CNT, nascut el 28 de gener de 1910 a Gàtova, a la comarca del Camp de Túria, al País Valencià, qui de ben jove va venir a viure a Sant Andreu de Palomar amb la seva dona Francesca Domingo Pueyo. A les acaballes de l'ocupació franquista de Catalunya va haver de fugir vers a l'exili per por de les represàlies dels sollevats contra els partidaris del règim legítim de la República. Tanmateix, no s'esperava que en travessar la frontera la dissort l'acompanyaria fins a la mort. En creuar la ratlla que separà els estats espanyol i francès, no pas Catalunya, a finals de gener de 1939, va ser internat al camp de concentració d'Argelers de la Marenda, on va sobreviure al fred i a la desnutrició fins que va ser integrat en una Companyia de Treballadors Estrangers (CTE). Les diverses cartes que va enviar a la família des de l'exili francès les enviava a Gàtova i aquesta les reenviava a Sant Andreu de Palomar, on vivia l'esposa amb el seu fill Jordi. Segons l'historiador andreuenc Jordi Rabassa Massons: "Potser era una mesura de seguretat per ella, ja que sembla que tenia una militància anarquista bastant compromesa."

Amb la derrota de l'exèrcit francès per part de l'Alemanya nazi va ser capturat i empresonat en un camp base -en alemany stalag- d'Àustria. El 19 de desembre de 1941 va ser deportat al camp d'extermini de Mauthausen (Alta Àustria) i on li va correspondre el número de matrícula 5088. El 25 de març de 1943, Ricard Sierra Sánchez va ser assassinat a Mauthausen. Va deixar vídua i un fill orfe. Tot seguit va venir l'oblit i el silenci d'una llarga nit de foscor i repressió.

El fill, familiars i alumnes i professorat de l'Institut Icària davant la casa on va viure Ricard Sierra Sánchez. Foto de Galdric Rocabruna i Pi.

Però com esmentàvem a l'inici d'aquest escrit sempre queden els actes d'amor, que són memòria. La recordança de Ricard Sierra va renéixer de nou (la família sempre l'ha tingut ben viva) amb la col·locació d'una llamborda honorífica davant la porta del seu domicili andreuenc. Els alumnes de 4t d'ESO i de 1r de Batxillerat de l'Institut Icària, després d'un treball previ amb el seu professorat, van ser els encarregats de dur a terme l'acte d'homenatge i col·locació de la llamborda de memòria del 10 de juny. Representants del col·lectiu dels alumnes van llegir uns textos de record així com vam recitar el poema de Joan Oliver, més conegut com a Pere Quart, "Corrandes de l'exili". "El cant dels ocells" de Pau Casals va posar punt final a l'acte. A l'esdeveniment hi van assistir, a més dels alumnes i professorat, Jordi el fill de Ricard, familiars propers -nets i un besnet-, veïns i veïnes de Sant Andreu de Palomar, membres de l'Amical de Mauthausen i altres camps -amb el seu president al capdavant, en Joan Calvo Gascón-, i representants del Consell Municipal del Districte de Sant Andreu -amb la seva regidora-presidenta Rosa Suriñach i Frigola- i el regidor d'En Comú Podem de l'Ajuntament de Barcelona, l'historiador Jordi Rabassa Massons, co-impulsor de les llambordes de memòria a Barcelona durant la seva etapa de regidor de Memòria Democràtica.

Recuperar la remembrança dels que van patir l'exili i la mort en camps d'extermini nazis és essencial per fer justícia i la llamborda de memòria de Ricard Sierra Sánchez és l'exemple més fefaent.

Pau Vinyes i Roig

PRIMAVERA PASSADA PER AIGUA

Al final sí que podem dir que l'aigua cau del cel, i aquesta primavera n'hem sigut testimonis. Una pluja, que sobretot en capçaleres ha pogut omplir rius i les reserves d'aigua per sortir d'una vegada de la situació de sequera que feia quatre anys que arrossegàvem.

Si mirem registres, però, els valors de pluja d'aquesta primavera (març, abril i maig) són molt semblants a l'anterior, amb un acumulat de 237mm, tan sols 1 més que els mateixos mesos de l'any passat. Per tant, la recuperació hídrica no ha estat un tema tan sobtat, sinó que el canvi de dinàmica ja el vam engegar sobretot a l'abril i el maig de 2024.

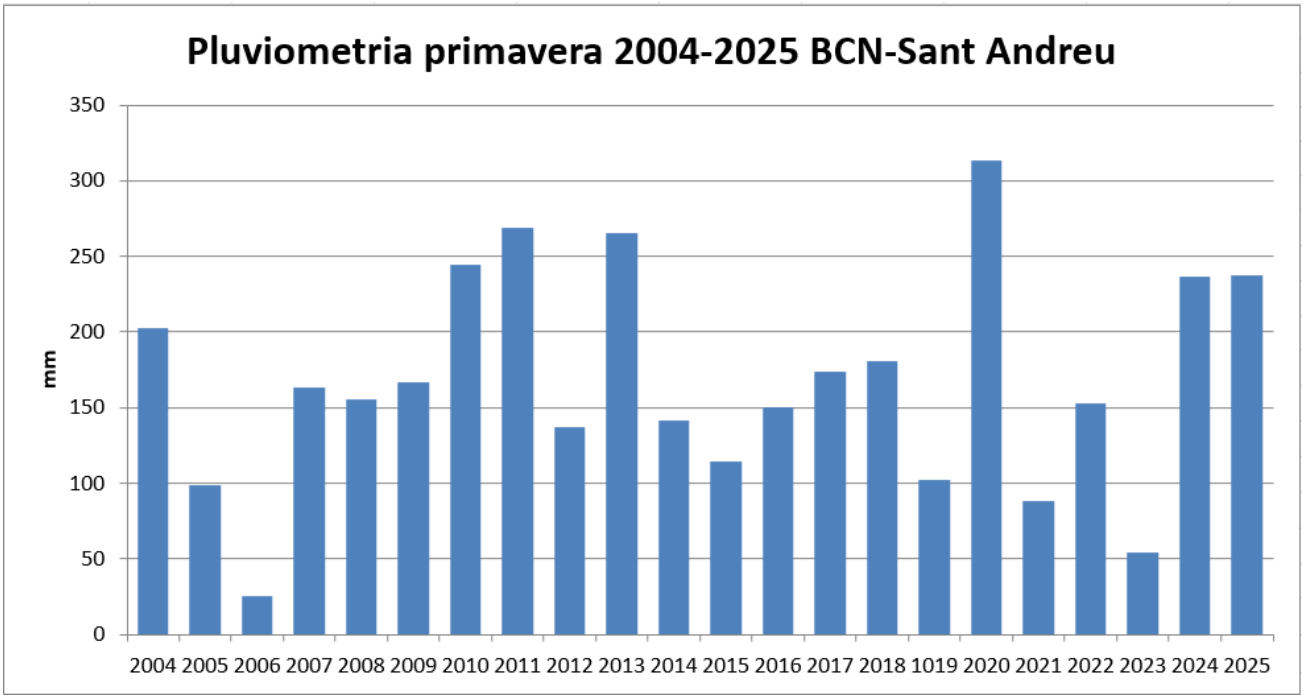
Si ens fixem en el que ha passar aquesta primavera destaquen els mesos de març i maig. En el primer van caure fins a 146mm, convertint-se en el segon març més plujós dels darrers 22 anys a Sant Andreu (2004-2025). Molta atenció amb aquesta dada, al març va ploure 20 dies. En cap més d'aquests 22 anys ha plogut de manera apreciable tantes jornades. Una pluja sense estridències i molt repartida, altre fet poc típic a les nostres contrades.

Abril ha estat un parèntesi sec, només amb 17mm, molt per sota del que tocaria i en certa mesura ha trencat la progressió d'una primavera que pintava històrica. Ara bé, maig ha tornat a recuperat la ratxa perquè sobretot la primera quinzena ha estat plujosa i hem arribat als 73mm.

Que amaga una primavera tan plujosa? Doncs que ha estat un conjunt de tres mesos càlids, sobretot pel que fa a la temperatura nocturna. Els mateixos núvols que han provocat la pluja en tenen la culpa. La temperatura mitjana de primavera ha clavat els registres de 2024, amb 16,1ºC de mitjana, +0,6ºC respecte la mitjana climàtica de l'observatori. Val a dir que en el conjunt que portem de 2025, la temperatura mínima presenta una desviació positiva de +1,3ºC i la màxima de +0,5ºC, es dir el mateix patró que la primavera.

El panorama va tombar a partir de la segona quinzena de maig, de moment s'ha tancat l'aixeta i hem ja tastat l'estiu. Ja hem enregistrat el primer dia de 30ºC i les primeres nits tropicals...ara només queda saber si aquest estiu suarem tan com els passats.

Sergi Corral Buela

ENTREVISTA

MÒNICA BERNABÉ, REFERENT ANDREUENCA DEL PERIODISME DE GUERRA

La periodista andreuenca Mònica Bernabé. https://monicabernabe.com/biografia/ / Pere Tordera

La Mònica Bernabé és una periodista andreuenca que a partir de l'any 2006, la seva vida va fer un gir inesperat. Va decidir viure, com a periodista freelance, a l'Afganistan durant vuit anys, sent la primera i única en fer-ho durant tant temps. Tot i que ha fet molts altres projectes, va encapçalar el moviment per la lluita de les dones afganes, creant una ONG i mostrant portes enfora les problemàtiques d'aquest país. Per altra banda, també ha escrit tres llibres, on mostra, en format escrit, les seves experiències i un reportatge per TV3, Vestida de negre.

Al Sant Andreu de Cap a Peus l'hem entrevistada per conèixer més al detall les vivències en un entorn com aquell i també per saber com Sant Andreu la va influir per convertir-se en la periodista referent que és a dia d'avui.

L'any 2000, fas el teu primer viatge a l'Afganistan. Per què aquesta zona i no una altra?
Doncs va ser una mica per pura casualitat. El mateix any 2000 vaig fer una entrevista pel mitjà que treballava en aquell moment a una activista afganesa que havia vingut a Barcelona a fer diverses conferències i em va impactar molt el que explicava.

Ella em va convidar a visitar els camps de refugiats afganesos d'aleshores, que era on ella vivia. Per pura curiositat, a les meves vacances vaig anar a aquests camps de refugiats i un cop allà vam demanar un visat que sorprenentment ens van donar. A la que vam entrar al país ens vam començar a sorprendre de la situació.

Tot i la guerra i les problemàtiques, què és el que et va captivar o impulsar a decidir, sis anys després, el 2006, a directament quedar-t'hi a viure-hi?
Quan vam tornar d'aquest viatge vam fer una roda de premsa a Madrid explicant tot el que havíem vist i va tenir molt impacte mediàtic. "El País" va titular: "tres catalanes es fan passar per afganeses i aconsegueixen entrar a l'Afganistan".

Molta gent es va posar en contacte amb nosaltres perquè volien ajudar a la situació de les dones afganeses. Ens vam convertir en les seves "representants". Va ser a partir d'aquí que vam decidir crear l'Associació pels Drets Humans a l'Afganistan. De forma que cada any, per les meves vacances anava a l'Afganistan i feia, a més de periodista, de supervisora del finançament per col·laborar que es rebia a través de l'ONG.

L'any 2006, també per casualitat, em vaig trobar en Gervasio Sánchez a l'Afganistan. Era un dels meus referents del periodisme, i em va proposar establir-me com a periodista freelance al país. Jo no m'hauria imaginat mai fer el pas a viure-hi, però que el teu referent t'animi a fer-ho és una altra cosa. Tot i no tenir-les totes, vaig decidir establir-me a Kabul i provar sort.

I durant els vuit anys a l'Afganistan, quin va ser l'experiència més traumàtica en relació a la dona?
Me'n recordo de la vegada que vaig veure una noia molt jove que s'havia intentat suïcidar cremant-se a lo bonzo. Sobretot em va impactar pensar fins a quin punt de desesperació devia estar aquella noia per calar-se foc d'aquella manera.

Vam entrevistar a altres noies que també havien passat per aquesta situació pel llibre Dones i vam veure que la situació era sempre la mateixa. Sensació de desesperació i de voler fugir. Fugir de matrimonis forçats. I aquesta era la manera de cridar l'atenció perquè algú les ajudés.

Com bé deies, també has escrit tres llibres: Afganistan: crònica d'una ficció (2012), Dones (2014), que va derivar, més tard, en una exposició conjuntament amb el Gervasio Sánchez per diferents sales de Catalunya i Espanya, i també Crónica de un fracaso: Afganistan, la retirada (2023). Per què vas decidir retratar la situació del país, també en escrit?
Dones és un llibre diferent dels altres dos. És un projecte amb la intenció de retratar la situació masclista a l'Afganistan. Un llibre fotogràfic que també hi incorpora textos d'entrevistes, com ja he dit, de l'experiència de més de dues-centes dones.

Els altres dos llibres són cròniques. Dos llibres escrits en primera persona, que van ser un encàrrec, i que reflecteixen la meva experiència sobre la vida a Kabul i les conseqüències que té haver-hi viscut tants anys. De la manera en com t'influeix i et canvia haver-hi viscut tants anys.

Tot i això, jo no em poso l'etiqueta d'escriptora perquè no m'hi

considero. Jo soc periodista. No deixen de ser vivències de no-ficció, per això no m'hi considero d'escriptora, sinó una periodista que escriu les seves vivències.

El gener de 2015, TV3 surt amb Vestida de negre, un documental dirigit per Josep Morell que retrata la teva experiència i on expliques que has estat convivint 8 anys sempre vestida de negre per por al que pogués passar. Va portar gaires problemes el fet de portar una càmera al darrere i d'externalitzar el problema del país, ja no només de forma individual com a periodista freelance, sinó mitjançant un gran reportatge amb una gran empresa corporativa al darrere?

Correcte, sempre Vestida de negre durant vuit anys sencers, amb una túnica i un mocador negre, per no cridar l'atenció. És cert que ningú m'obligava a anar vestida de negre. Va ser un procés mitjançant el qual vaig acabar veient que era de la forma que em podia moure més sense tenir problemes.

Em vaig adonar que la manera de passar més desapercebuda era anar caminant pels carrers, vestint de negre i de forma completament islàmica perquè ningú s'ho esperaria d'una persona estrangera.

El documental va ser una proposta de la CCMA. Jo, inicialment, vaig ser força reticent perquè, com dius, hi havia molt risc. Finalment, però, vaig acabar acceptant perquè faltava només un mes per la meva marxa definitiva de l'Afganistan, de forma que si hi havia qualsevol problema jo ja sabia que estava en la rampa de sortida.

Com a reportera de la Secció de Grans Reportatges d'Investigació del diari Ara des de 2020, has continuat fent articles i notícies sobre l'Afganistan, com ho has gestionat sense viure-hi? Hi has pogut continuar anant?

Sí, sempre que he publicat un article és perquè he pogut tornar a l'Afganistan. Tot i marxar definitivament de Kabul l'octubre de 2014, hi vaig anar tornant el 2016, 2017, 2019, 2021 i 2023.

Jo crec que és important tornar-hi perquè per parlar amb propietat cal ser-hi. Si m'he convertit, en certa manera, en una referent en aquest tema, considero que he de continuar anant-hi, no em puc basar en el que es digui per Internet o per trucades de telèfon. Si vull ser honesta amb el que escric, ho he de veure amb els meus propis ulls.

Em vas explicar que el teu pare tenia una perruqueria al barri i que ell mateix distribuïa el Cap a Peus. Creus que el fet de ser de Sant Andreu de tota la vida hagi influït en la periodista que t'has convertit?

Recordo que quan tenia uns vuit anys, va venir una missionera a l'Escola Sagrada Família de Sant Andreu, on estudiava, que estava treballant a Guinea Equatorial i va explicar la seva experiència. Aquell testimoni em va impactar molt i des de llavors em vaig quedar amb el cuc de voler anar a veure i comprovar amb els meus propis ulls totes aquelles problemàtiques i a informar-ho. Allò em va influir per acabar sent la periodista de l'actualitat.

Com és ara la teva vida a Sant Andreu després de tants anys fora de Catalunya i, especialment, en destins tan caòtics com Kabul?

No és que estigui constantment comparant la meva vida actual amb la de Kabul, però sí que hi ha petits detalls en els quals em fixo.
La cavalcada dels Reis Mags o els Tres Tombs. Aquest tipus de celebracions populars, on la gent surt al carrer, els nens surten al carrer, la música surt al carrer... Això és impensable a l'Afganistan, i encara més en l'actualitat, que els talibans han prohibit la música.

Quan ho veig penso en què molta gent no és conscient de com pot canviar-te la vida néixer en un lloc del món o en l'altra punta. Tots aquests casos que aquí normalitzem, jo inclosa, però que en altres parts del món la situació és molt diferent.

Des de la nostra comoditat no podem jutjar ni opinar sobre el que passa a llocs com aquest perquè el context és completament diferent. Si tots nosaltres visquéssim allà, potser veuríem les coses d'una altra manera. Insisteixo que opinar des del sofà és molt fàcil, però per opinar s'ha d'anar als llocs i veure el que realment està passant.
Arnau Jové

OBITUARIS

FLORÈNCIA VENTURA I MONTEYS, UNA EXPERIÈNCIA DE VIDA

El proppassat 28 de maig ens deixava Florència Ventura i Monteys (1922-2025). Tot just acabava de celebrar els cent tres anys. Filla dels andreuencs Joaquima Monteys i Bofill i del metge Joan Ventura i Riera.

De ben petita va anar a l'escola de Doña Sofia, mare dels músics Joan (1911-1999) i Antònia Pich i Santasusana (1910-1990). Segons explicava en una entrevista a la revista "Forat del Vent", editada pel Centre d'Estudis Ignasi Iglésias, que l'autor d'aquest obituari va poder realitzar en commemorar els seus cent anys, no en guardava masses bons records d'aquesta professora. Pel seu mal geni i el seu abús dels càstigs. En deixar l'escola del carrer de Pons i Gallarza fou escolaritzada a l'escola de les monges de la Sagrada Família de Sant Andreu de Palomar. Ja de jove s'inscriu a l'Institut Balmes per fer els cursos de batxillerat, on va tenir com a professor de literatura Guillermo Díaz Plaja. Paral·lelament als estudis de batxillerat va estudiar piano amb la intenció d'esdevenir professora d'aquest instrument musical.

Va viure durant uns anys l'edifici de l'Ascensor, situat a la cantonada dels carrers de Sòcrates i de les Monges i conegut amb aquest nom per ser el primer a tenir un aparell elevador per accedir a les diverses plantes. A través de la seva amiga Mercè Grau i Mauri va conèixer qui seria el seu company de vida, en Josep Benet i Morell (1920-2008), amb qui, després de cinc anys de festeig, es casava al monestir de Montserrat. Amb en Josep decideixen anar-se'n a viure al carrer de Calvet, a l'ex-municipi de Sant Gervasi de Cassoles, on viuria fins als darrers dies de la seva vida. El contacte amb Sant Andreu de Palomar no el va perdre mai, tal com ens esmentava en la citada entrevista: "Tot i això, anava sovint a Sant Andreu a visitar els pares, familiars i amics. El contacte no l'he perdut mai i sempre que he pogut hi he tornat".

A més de companya sentimental va ser còmplice i engrescadora de moltes iniciatives del seu marit. Sobretot en allò que feia referència en l'activisme polític. Més d'un cop havia hagut d'anar a la comissaria de la via Laietana a cercar-lo. En Josep, un cop, hi va passar més d'una nit retingut pel temible comissari Creix. En morir Josep Benet, la Florència esdevingué la protectora i divulgadora del seu llegat. El 28 d'abril de 2021 participava a l'homenatge a Josep Benet, en commemoració del centenari del seu naixement, el qual es va haver de celebrar un any després per raó d ela pandèmia del Covid-19. L'acte dut a terme a l'auditori de la Fàbrica de Creació de la Fabra i Coats, sent organitzat pel Centre d'Estudis d'Ignasi Iglésias en el marc del Premi de recerca Juvenil Martí Pous i Serra. En els darrers anys de vida feia curtes estades a l'Hotel Cisneros de Montserrat, on conversava amicalment amb altres hostes, sobretot en les sobretaules després d'un bon àpat. Mai va deixar de defensar els seus ideals republicans, catalanistes i la seva adhesió a la democràcia com a eix vertebrador de les llibertats col·lectives i individuals. Descansi en pau.

Pau Vinyes i Roig

Florència Ventura i Monteys, a la inauguració de la plaça de Josep Benet, situada a la cruïlla de l'avinguda Meridiana i la rambla de Fabra i Puig, el 28 de gener de 2023, rodejada de familiars, amics i autoritats. Foto de Jordi Esplugas i Abós.

55 PRIMAVERES AMB CRITERI I COMPROMÍS

Un ram de Margarides a cada nínxol de bruixa és una obra de Queralt Riera que s'emmarca dins del projecte 365 dones a l'any promulgat pel Teatre Nacional de Catalunya (TNC). Anualment, s'encarrega a una autora l'elaboració d'un text sobre una figura femenina rellevant del nostre país que hagi estat invisibilitzada per la història. A partir d'aquesta iniciativa, el TNC convoca any rere any un taller de direcció per a grups amateurs d'arreu del territori on s'imparteixen classes magistrals de direcció i dramatúrgia amb l'objectiu d'oferir unes pautes professionals per reverberar la lectura dramatitzada de l'obra encarregada a les seves seus teatrals.

En aquesta edició, Margarida Rugall "Na Rugalla", dona considerada bruixa a mitjan segle XVI, ha estat l'escollida i el Grup Antifaz, sota la direcció de Palmira Alguersuari, els responsable de portar la peça teatral a can Fontanet i a l'agrupació la Lira durant el mes de maig de 2025.

La tria d'aquesta institució del carrer Coroleu per a la representació matinal del passat 25 de maig al nostre poble no respon a un fet banal. Es commemoraven els 55 anys de la constitució del grup Antifaz en la seu on els va veure néixer. Ja us podeu imaginar la càrrega d'emocions i la immensa satisfacció amb la que es va viure la jornada per part de tot el públic assistent que comptava amb la presencia de membres fundadors que van tenir l'oportunitat de rebre un sentit i merescut homenatge.

Tal com vaig apuntar en la celebració del 50é aniversari d'Antifaz, som davant d'una grup teatral absolutament revitalitzat, ple de jove talent i amb una vella guàrdia entusiasta que no defalleix en oferir muntatges innovadors i ambiciosos.

Si cal etiquetar amb aquests dos adjectius una proposta teatral que es dugui a terme al nostre poble, tenim forces probabilitats que la Palmira sigui qui en manega els fils. I és que novament vam poder reconèixer la seva empremta personal en l'excel·lent posada en escena i en el detall i la sensibilitat artística de la peça. I era tot un repte assolir-ho, perquè us puc assegurar que la sala polivalent del pis superior de la Lira compleix tots els inconvenients possibles per encabir una obra teatral.

De bon principi, la periodista Laura Estrada, amb veu clara i potent i un discurs acurat i ben fonamentat, fou l'encarregada de posar en context de forma magistral els fets, prejudicis i persecucions que van patir dones sàvies al llarg de l'edat mitjana fins ben entrat el segle XIX. Seguidament, lluny de satisfer la lectura dramatitzada del text, Antifaz ens proposa la representació del judici a Margarida Rugall que s'alterna amb el decés per Covid 19 de la propietària d'una casa a Mont-ros, Pallars Jussà, llar de la presumpta bruixa segles abans.

El decurs del relat dels fets esdevé sota la cadència del caixó d'Anna Fernández que juntament amb Berta Gumí i Maria Rodés, amb la seva música i coreografies, remarquen els passatges més crus i esquitxen de tendresa el to sobri de l'obra. Helena Espina, Judit Latorre, Berta Pujol i Natàlia Rivero completen el conjunt de bruixes que encarnen de manera d'excel·lent les parladories i els prejudicis de l'època vers la condemnada.

Margarida i lideta, descendents i òrfenes de les propietàries de la casa en distintes èpoques, són co-interpretades per Marta Torrens i Elma Vila, i Meritxell Galofré i Judit Mora, respectivament. La seva és una condemna honesta i sentida de la injustícia que han sofert les dones al llarg dels segles i la defensa d'un text que confronta dos esdeveniments, un del passat llunyà i l'altra del més pròxim, que per la distinta naturalesa dels successos que es narren, són difícils de congeniar. Aquest és el punt feble de l'obra.

Myrna Cambra i Núria Talayero completen el repartiment, absolutament femení, exercint de mestres de cerimònies de manera resolta i efectiva, trenant la seqüència d'escenes i impregnant de bon ritme el fil narratiu.

Tan sols em manca felicitar a Antifaz pel vigor i salut de les seves 55 primaveres i una recomanació pel proper mes de Juliol: No us perdeu la tercera edició del concurs de textos "Breus" de dramatúrgia amb la representació dels guions guanyadors a diferents espais de la Fabra i Coats. Una cita ineludible de l'estiu a Sant Andreu.

Joan Trias

Interpretació	★★★★☆
Vestuari	★★★★☆
Escenografia	★★★★½
Programa i promoció	★★★★☆
Valoració general	★★★★☆

WATERPOLO: EL SANT ANDREU, CAMPIÓ D'EUROPA

El que semblava impensable es va fer realitat el passat 3 de maig, quan l'equip femení de waterpolo del Club Natació Sant Andreu va proclamar-se campió d'Europa en derrotar el Sabadell en el darrer partit de la final a quatre disputada al Pireu de Grècia. La trajectòria de les noies de Javi Aznar venia essent impecable durant tota la temporada. A més de proclamar-se campiones de la Copa de la Reina, també ho van fer de la Supercopa d'Espanya i de la Copa Catalunya, seguint l'estela de la temporada anterior, on van perdre la final de la lliga nacional, però van assolir el títol de Copa per primera vegada i van arribar també a la final a quatre de la Champions, on van fer-se amb el tercer lloc, en el que va ser en aquell moment un fita històrica que semblava insuperable. El camí de les andreuenques per la màxima competició continental no ha tingut aturador. En la fase de grups van fer el segon lloc del grup darrera de les hongareses del Ferencvaros, i superant les holandeses del ZV de Zaan, les gregues del Panionios i les italianes del Rapallo. Posteriorment, en la fase de lligueta a doble volta, van sumar els partits per victòries, derrotant dues vegades a cada un dels rivals en qüestió: les italianes de l'Orizzonte de Catania, i els dos equips hongaresos: l'UVSE de Budapest i el BVSC de Zuglo. Superada aquesta fase, el rival a quarts de final va ser el conegut Mataró, en un duel català que es van endur les nostres en derrotar les maresmenques a doble partit: 8-11 a camp contrari i 13-8 a la Pere Serrat. I d'aquí, directes a la final a quatre jugada a la capital grega on esperava a semifinals de nou el Ferencvaros, que aquest cop sí, va caure derrotat per 10-7 en un partit trepidant però controlat amb eficàcia. La final, contra el Sabadell, vigent campió però que ja havia estat derrotat a la final de la copa, prometia emocions fortes, i no va decebre. Les vallesanes van portar la iniciativa en el marcador fins a la meitat del partit, on es va arribar amb desavantatge per 5-3. En el tercer quart els esforços dels dos equips van ser titànics, però les andreuenques no van aconseguir agafar avantatge i es va entrar al darrer parcial amb 7-6. La darrera part va provocar taquicàrdia múltiple a totes dues aficions, ja que a dos segons del final el resultat era d'empat a 8. Un temps mort demanat per Aznar i un llançament sobre la botzina de la jove Queralt Anton va suposar el 8-9 definitiu i la bogeria desfermada en un equip que assolia el màxim títol continental per primer cop a la història.

En les darreres setmanes ha estat obligatori girar la vista enrere i no són poques les persones que han tingut un record per les jugadores i entrenador que, l'any 1992, van iniciar el camí que ha portat fins aquí. L'ex jugador del club JJ Aymerich

El Sant Andreu celebrant la Champions després de vèncer el Sabadell a la final a Grècia. CNSA

es va posar al capdavant d'un projecte acompanyat d'un grup d'ex nedadores del club que es van proposar recuperar una secció que el Sant Andreu ja havia tingut, a mitjans dels anys 80, però que no va tenir continuïtat. Amb l'aval de la direcció tècnica, a poc a poc es van anar vencent les reticències inicials al sí de la junta i finalment el projecte es va confirmar en plens Jocs Olímpics de Barcelona. A la primavera del 93 es van jugar els primers partits oficials i a partir d'aquí l'equip es va anar consolidant amb la creació de les categories inferiors, la inclusió de nenes a l'escola de waterpolo, els primers èxits a nivell català, i finalment el primer ascens a Divisió d'Honor estatal, l'any 1998. Amb l'arribada del segle XX la progressió va ser imparable, i tot i els inevitables alts i baixos, l'equip aconsegueix classificar-se per jugar competició europea. En els darrers anys, l'aposta inequívoca pel waterpolo femení ha portat la secció a l'obtenció d'uns èxits impensables en el moment de la refundació de l'equip, però sense el qual no haguessin estat possibles

MARINA CORDOBÉS, PUNT I FINAL

Després de la consecució de la Copa d'Europa, el Sant Andreu tenia encara el repte majúscul de mirar d'aconseguir el triplet de títols, amb la disputa de la fase final de la Lliga Nacional. Després de desfer-se del Terrassa en la semifinal, de nou el sempitern Sabadell esperava a la final, a disputar-se al millor de tres partits. Tot feia preveure un final de somni quan el primer partit, jugat a la instal·lació vallesana de Can Llong, va caure

Marina Cordobés amb el president Àngel Bernet en el seu comiat. CNSAen el seu comiat. CNSA

de la banda andreuenca per un ajustat 12-13. Calia rematar la feina a la Pere Serrat en el segon partit de la sèrie, però tot i tenir el suport incondicional d'una afició que rebentava les grades, no va ser possible i el Sabadell es va endur la victòria (10-12) traslladant la resolució final del campionat de nou a la capital vallesana. En el tercer i definitiu partit, el Sabadell va fer valer el factor camp i es va proclamar campió en vèncer e un partit d'infart; 8-7. Malgrat la derrota, encara quedava per celebrar el comiat d'una de les jugadores emblemàtiques de l'equip, Marina Cordobés, que amb 28 anys ha decidit posar punt i final a la seva trajectòria com a jugadora. Formada a la pedrera del Sabadell, va formar part de l'equip amb un bon assortiment de títols, i es va incorporar al Sant Andreu l'estiu del 2021, esdevenint peça clau en el millor equip de la història. El club li va retre un merescut homenatge.

UN ANY MÉS A SEGONA FEDERACIÓ

Natxo González / UESA

La UE Sant Andreu rep un càstig dur després de fer una bona temporada, liderant durant moltes jornades el grup. La derrota contra el Rayo Majadahonda condemna l'equip a quedar-se sense assolir l'ascens

L'equip del poble ho ha donat tot. Afició, jugadors, equip tècnic, directiva, club, tots units per l'objectiu de l'ascens a Primera RFEF. Des de l'inici de la temporada fins al final el Sant Andreu ha estat líder destacat durant moltes jornades. Tot i això, les darreres derrotes van impedir poder continuar amb el lideratge deixant pas a l'Europa i a l'Atlètic Balears, que van acabar ocupant la primera i segona posició, respectivament. El conjunt andreuenc, amb la tercera plaça s'assegurava poder passar la primera eliminatòria en cas d'empat. El 0-0 del partit d'anada al Cerro de l'Espino ho deixava tot obert per la tornada al Narcís Sala, amb un lleuger avantatge pel Sant Andreu, ja que repetint resultat, sense marcar i sense encaixar, hauria passat a la final. La derrota per 1-2 va ser una gerra d'aigua freda per un Sant Andreu que tanca la temporada amb una sensació agredolça. Un gran equip, un gran club, un bon futbol, però sense el premi de l'ascens.

EL RETORN DE NATXO GONZÁLEZ

Canvi a la banqueta del primer equip. Xavi Molist, després de tres play-offs consecutius i un ascens deixa de ser entrenador de la UE Sant Andreu. La marxa de Xavi Molist marca el final d'una etapa molt positiva a la banqueta andreuenca. Sota el seu lideratge, l'equip ha destacat per la seva competitivitat i identitat, assolint un ascens a Segona Federació i mantenint-se durant dues temporades com un dels equips més sòlids de la categoria. El seu treball ha estat clau per tornar a fer vibrar el Narcís Sala i generar una gran connexió amb l'afició. Ara, el relleu l'agafa un vell conegut: Natxo González. El tècnic vitorià ja va deixar empremta en la seva primera etapa al club, entre 2007 i 2011, quan va liderar el projecte més ambiciós de les últimes dècades, aconseguint dues participacions consecutives al play-off d'ascens a Segona A. El seu retorn desperta il·lusió i esperances renovades, en un moment clau per a l'evolució esportiva i institucional del Sant Andreu.

Josu Rodriguez / UESA

JOSU RODRÍGUEZ: "SÉ QUE TORNARÉ"

Marxa Josu, marxa un mite, marxa una llegenda andreuenca, marxa un jugador amb sang quadribarrada, marxa una persona que ha fet història al club. L'adeu de Josu Rodríguez ha estat breu, però emotiu. El capità andreuenc ha tancat una etapa de llegenda al Narcís Sala en una conferència de premsa acompanyat pel president que l'ha fitxat tres vegades durant la seva carrera, Manuel Camino, que li ha mostrat l'agraïment infinit en nom del Club i de l'afició. Josu s'ha emocionat recordant la seva mare, a qui ha dedicat la seva trajectòria, i els moments durs que ha passat, i ha agraït el suport a la seva família durant les vuit temporades i els 272 partits en què ha defensat la quadribarrada. "Veia venir que arribaria el dia i creia que estava preparat, però em vaig emocionar. Volia continuar, però sé que esportivament es prenen decisions i no ha estat possible. No tinc res en contra del Club, vull dir-ho, i estic molt content de la meva trajectòria" va dir en la roda de premsa de comiat. Per la seva banda, Camino ha desitjat a Josu que en un futur pugui tornar-se a vincular professionalment al Sant Andreu. "Emocionalment, ja ho estàs", ha conclòs.

UN FUTUR AMBICIÓS

La campanya de captació i renovació de socis ha tingut un gran impacte. La principal novetat és l'obertura d'un nou abonament a la Preferent Sud. A causa de l'augment de la massa social, s'ha detectat la necessitat d'oferir un nou espai on abonar-se i on els socis/es que ho desitgin puguin traslladar-se. Enguany s'ha elegit l'eslògan "Eterna fidelitat" perquè representa el compromís i el vincle profund, individual i col·lectiu, amb la Unió Esportiva Sant Andreu. La fidelitat al Sant Andreu i a les quatre barres es demostra en cada partit i està per sobre de la victòria i la derrota.

Pel que fa a nivell esportiu ja s'està configurant la nova plantilla, amb altes i baixes destacades que s'aniran anunciant al llarg de l'estiu fins que conclogui el mercat de fitxatges i ja es pugui veure la plantilla definitiva per a la temporada 2025/2026. Amb suport econòmic, implicació comunitària i seny, el Sant Andreu pot consolidar-se com a exemple de club modest amb visió professional, sense perdre l'ànima popular que l'ha fet gran. Toca canalitzar tota aquesta energia cap a un projecte sostenible, que parli de victòries, de barri i de futur.

Jordi Urtasun Cortés

Informa't

No et perdis res del que passa a Sant Andreu

Estigues al dia dels òrgans de govern i participació

Descobreix tot el que t'ofereix el Districte

Subscriu-te al butlletí del Districte de Sant Andreu des de la nostra web

barcelona.cat/santandreu

Ajuntament de Barcelona

Districte de Sant Andreu

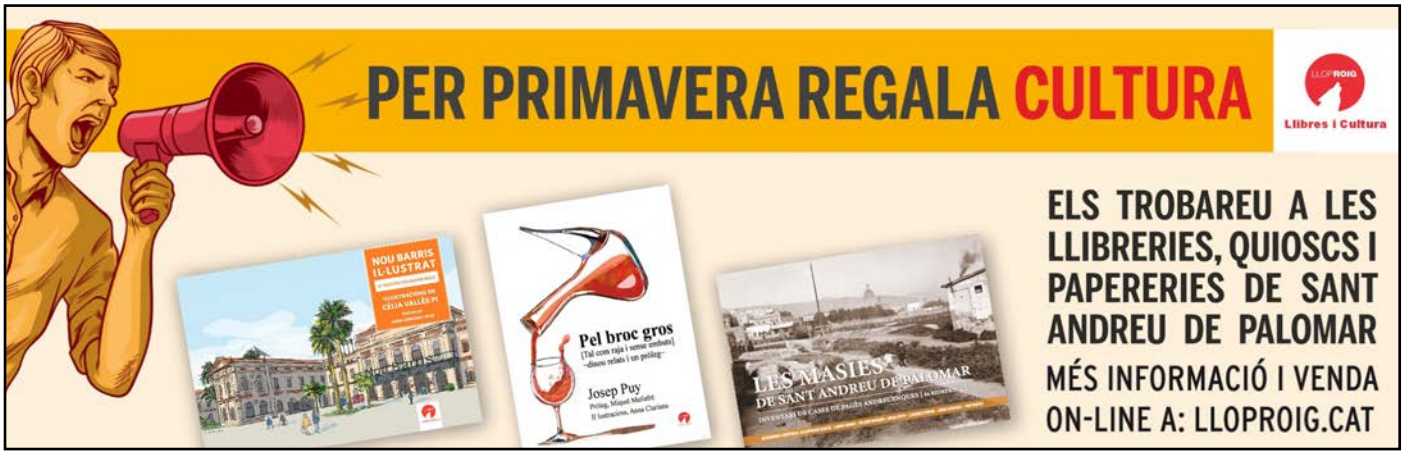
BARdelaLIRA

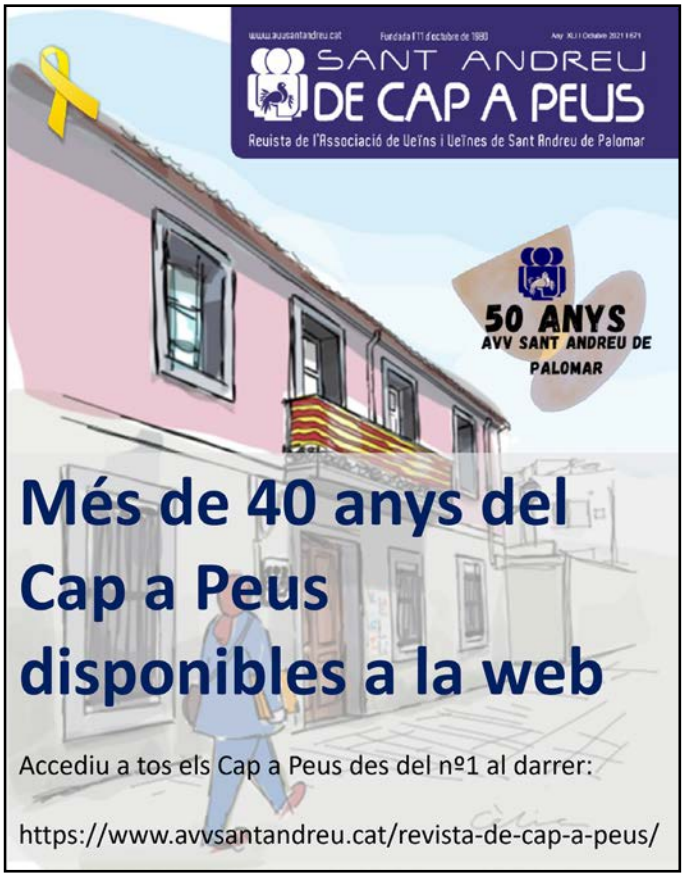
www.bardelalira.com

AMANIDES I BOLWS, PIZZES ARTESANES,
ENTREPANS ORIGINALS, HAMBURGUESES GOURMET,
OPCIONS VEGETARIANES
TAPES CONTUNDENTS, POSTRES CASOLANS,
CARTA DE VINS, SELECCIÓ DE CERVESES I GIN TÒNICS

REPARTIM A DOMICILI
Consulta zona de repartiment al web

INFORMACIÓ I RESERVES
info@bardelalira.com 644 76 73 22
c/ Coroleu, 15. 08030 Sant Andreu de palomar

El Cap a Peus és la revista local més antiga de Barcelona publicada ininterrompudament